

RØDØY-LØVA

INFORMASJONSBLAD UTGITT AV RØDØY KOMMUNE

NR. 1

MAI 2003

14. ÅRG.

kystfolket under Polarsirkelen

Fra redaksjonen

Kjære lesere

Vi er inne i fine moidager, sommeren står for døren. Denne situasjonen er på mange måter den beste, nå har vi forventningene til den kommende årstid, og kan legge ønsker og håp til den kommende sommeren med sol og et lettere liv, (og en mindre strømregning).

Denne stemningen er fortreffelig skildret i Norda-førr Vårviser av Halvdan Sivertsen: « – og du lengter mot lyset fra mørket om morran og fra frosten som frys fast i sårn...» til den totale motpol som vi nordboere er kjent for å takle så godt « – vi e sterke og kan ta ka som helst når det kommer vi har sola og snart e det sommer».

Det er Rødøystevne-forberedelser med jubileum for stevnet både når det gjelder år og antall. Rødøystevnet er en møteplass for mange, denne møteplassen er viktig for alle som ønsker og håper at det skal være liv laga å bo i slike småsamfunn som vi gjør. Med dette oppfordrer vi alle om å delta i denne kulturmønstringen.

Vi er inne i et valgår, med de problemer som den etterfølgende opptelling medfører. Men vi får håpe at det ikke blir så galt som i 1936 under opptellingen – det vises til en humoristisk nedtegnelse fra den gang.

*Fra redaksjonen
ønsker vi alle våre lesere
en riktig god forsommer!*

Rødøy kirke trenger vedlikehold og reparasjon

Rødøy kirke's utseende er begynt å skranke ganske kraftig, ikke p.g.a. alder men mangel på vedlikehold, – maling – små og store løpende reparasjoner, mest utvendig. Tårnet, mønekammer, en del råteskader må repareres, og så en skikkelig omgang med god maling.

Vedlikeholdsbudsjettet strekker på langt nær til for å dekke kostnadene. Lovnadene fra offentlige instanser om et «krafttak» for å ta vare på de mange kirkeeiendommer som nå begynner å se skjemmende ut, lar vente på seg.

Vi går mot en sommer med mange høytidsstemte og kirkelige festaktiviteter:

*Bispevisitas – konfirmasjon –
Rødøy-stevne – 50 års-konfirmasjon – flere slektstreff.*

Det både er og blir vondt for mange å se at Rødøy hovedkirke forfaller.

En aksjonskomitee har en tid samlet inn penger til formålet, og er kommet et stykke på vei. Men det er enda langt igjen til målet, som er: «En pen og ærverdig kirke».

Midtre Rødøy Pensjonistforening, og Rødøy lokalutvalg samarbeider nå med komiteen om et felles løft til formålet, og oppfordrer alle til å gi en gave til:

«Aksjon kirken vår ved havet»

8193 Rødøy.

Konto nr. 0540 04 05230.

Rødøystevnet 2003

Rødøystevnet skal arrangeres på Rødøy i år. Forberedelsene er godt i gang, og mange har en oppgave å gjøre for at alt skal bli ferdig til 21. og 22. juni som er selve stevnedagene.

Rødøystevnet har en lang tradisjon - og jubileum i år - det er det 20. stevnet som er under planlegging i disse dager. Rødøystevnet har ikke blitt arrangert hvert år, men om vi teller år er det 25 år siden det første stevnet ble avviklet i 1978. Rødøystevnet har på denne måten en lang tradisjon og er (vi våger påstanden)

et av de eldste stevner av denne art i Nordland.

Stevnet har noe nytt og friskt over seg for hver gang, men samtidig er der en rød tråd gjennom arrangementet som bygger på lokal historie, tradisjon, kultur, håndverk og møteplass for folk med tilhørighet til Rødøy. Rødøystevnet er den arena som samler rødøyfjerdinger, og denne tradisjonen holdes også ved like.

Vi ser fra til årets stevne og ønsker de lokale arrangørene lykke til med Rødøystevnet 2003.

RØDØY-LØVA

Utgiver: Rødøy kommune

Ansvarlig: Rådmannen

Redaksjon: Kultursekretæren

Opplag: 1000. Distrib. fritt til alle husstander i kommunen.

Layout/trykk: Rønnes Trykk as, Mosjøen

Web-adresse: <http://www.rodoy.kommune.no>

RØDØY KOMMUNE ÅRSRAPPORT 2002

Utdrag av rådmannens kommentar:

To vanskelige år

2001 og 2002 har vært to meget tunge år for Rødøy kommune. Det er særlig motbakkene etter snuvedtaket om Melfjordutbyggingen som har vært besværlige. Ingen andre kommuner har opplevd at et slikt allerede godkjent kraftprosjekt er trukket tilbake. Og måten det skjedde på, av en statsminister direkte på TV i en høytidshelg og uten dialog med de berørte parter, er enestående. Situasjonen nå er at Statkraft, Nordland fylkeskommune, grunneierne og reindriften har fått sine grunnerstatninger og skader oppgjort med millionbeløp. Rødøy kommune, som beviselig taper minst 6 millioner kroner per år, har så langt ikke fått ett rødt øre.

Det har vært mistrøstlig å oppleve at Stortinget og Regjeringen holder en liten utkantkommune langt ute periferien med narr. Men kampen for å få en rettfærdig erstatning må holde fram.

Økonomisk situasjon ved utgangen av 2002

Rødøy kommune avlegger et årsregnskap for 2002 med et bokført overskott på 110.000 kroner. Det er i seg selv ingen stor sum, men det er grunn til markere at en har klart å holde så sterk budsjettstyring og økonomisk kontroll at regnskapet går i balanse.

Når en nå har klart to vanskelige budsjettår på rad uten underskott, så er det grunn til å være tilfreds med dette. Det betyr at kommunen har en meget god styring av økonomien. Men det må understrekes at Rødøy kommune, på linje med de fleste kommuner i landet, må

balansere på en stram linje slik at utgiftene ikke blir større enn inntektene.

Kommunens økonomi er svært sårbar fordi vi har et høyt meget driftsnivå og et svakt inntektsfundament. Dette illustreres klart ved at lønnskostnadene er 3 ganger høyere enn våre skatteinntekter. I vår økonomiforvaltning må vi være forsiktige. Overbud og vidløftigheter kan fort velte hele lasset.

Utfordringer

Men ved siden av å holde ordentlig styring av vår egen økonomi må en også rette oppmerksomheten mot utvikling av et kraftigere og mer robust næringsliv i kommunen. Kommunen er helt avhengig av å lykkes med de større utviklingsprosjektene som nå er under planlegging, det vil si både kraftprosjektene i Smibelg og Storåvatn samt nye kraftutbyggingsprosjekter i Melfjorden. I kjølvannet av disse tunge anleggene må det legges til rette for at nye tiltak innen industri, handverk og service kan gro opp og her er prosjektarbeidet innenfor rammen av NæRiKu og Rødøy Utvikling helt vesentlig.

Jeg vil til slutt rette en stor takk til de ansatte i kommunen som hver for seg - på sitt arbeidssted - bidrar til å holde kommunens aktiviteter vedlike gjennom året.

*Rådmannen i Rødøy,
den 22. april 2003
Per A. Sperstad*

RØDØY KOMMUNES ÅRSRAPPORT 2002

Rødøy fortsatt på «svartelista»

I likhet med andre kommuner har Rødøy en vanskelig økonomi. Særlig vanskelig ble det etter snuvedtaket om Melfjordutbyggingen. Den skulle være med å gi nye penger i kassa men nå har det heller blitt nedskjæringer.

Blant annet er Rødøy kommune kommet på den såkalte svartelista eller Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK), som Kommunaldepartementet har laget.

Hvorfor er Rødøy på lista, rådmann Per A Sperstad ?

- Rødøy kommune er i ROBEK-registret fordi kommunestyret har vedtatt en Økonomiplan som ikke er i balanse, sier Sperstad. - Det er ikke

pga. dårlig styring, budsjettkontroll eller underskott at Rødøy er på denne lista, slik som mange andre kommuner. Rødøy kommune har en god budsjett- og økonomistyring og heller ikke gamle underskott å dra med seg, forteller rådmannen.

Er det problemer for Rødøy å være på lista ?

- Nei, det betyr ingenting for den daglige drift, poengterer Sperstad. - Det eneste er at vi må ha godkjenning hos Fylkesmannen for opptak av nye lån. Og det måtte alle kommuner ha tidligere så det er vi vant med. - Vi må huske at tidligere måtte alle vedtak i kommunestyret godkjennes av Fylkesmannen.

Hvordan kan en komme ut av lista ?

- Det er veldig enkelt, sier Sperstad. - Det eneste som skal til er å vedta en Økonomiplan for de neste fire årene som er i balanse. Men, som alle vet, er det vanskelig å spå om framtida. Særlig når det er slik at ikke engang Stortinget klarer å vite hva de skal mene fra jul til påske.

- Hvordan skal da en liten kommune kunne lage seriøse planer for de neste fire årene, spør rådmann Sperstad til slutt.

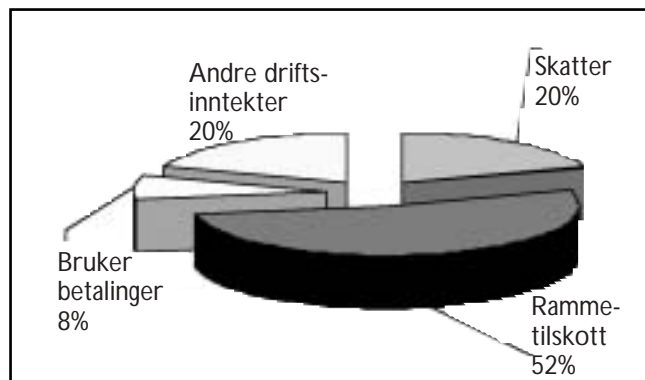
Inntektene

Kommunen får i hovedsak inntektene fra 3 ulike kilder:

- skatteinntektene fra personer og bedrifter
- statlig rammetilskott
- ulike driftsavhengige inntekter (f.eks. øremerka tilskott, brukerbetaling, leieinntekter osv.)

Figuren viser fordelingen av inntektene. Skattene utgjorde i 2002 i alt 20 % mens rammetilskottet fra staten utgjorde 52 %. Den tredje posten er i figuren delt i to, nemlig inntektene fra brukerbetaling med 8 % og og andre inntekter (bl a øremerkede tilskott, refusjoner fra andre kommuner etc) utgjorde 20 %; tilsammen 28 %. Skatteinntekt i Rødøy tilsvarer ca 60,0 pst av landsgjennomsnitt. Rødøy ligger dermed på den nederste delen av tabellen blant Nordlandskommunene.

Driftsinntekter 2002
92,4 millioner kroner

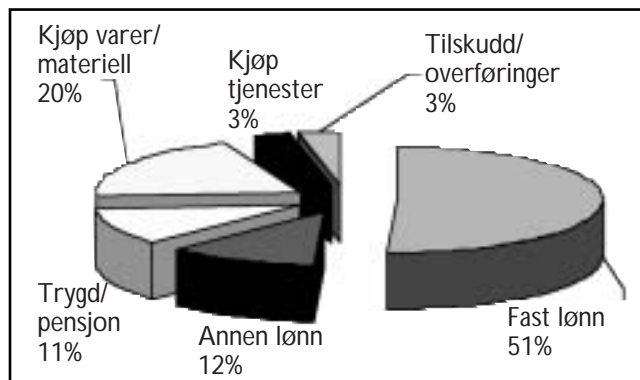
Utgiftene

Figuren viser de brutto driftsutgiftene til kommunen i 2002. Summen er på nesten 89,3 mill kr og da er avskrivninger, renter og avdrag ikke tatt med. Dersom en tar med disse blir utgiftene på over 100 mill kr.

Dersom en ser på lønnskostnadene (dvs legger sammen lønn til alle faste stillinger, annen lønn (vikarer, ekstrahjelp, tillegg, midlertidige stillinger etc) og trygd og pensjon, så utgjør dette 74 % av «kaka».

I tillegg til disse driftsutgiftene kommer renter/avdrag på nesten 5,3 mill kr og avskrivninger på 1,8 mill kr og da kommer utgiftene opp i 94,5 mill kr.

Driftsutgifter 2002
89,3 millioner kroner

RØDØY KOMMUNES ÅRSRAPPORT 2002

På tabellen nedenfor er hovedkapitlenes nettoutgifter i regnskapet sammenholdt mot budsjett summene; samt avvik i kroner og %:

Til sammen er avviket på nettobudsjettet på 0,29 %, noe som må betraktes som bagatellmessig.

Men samtidig er det store ulike-

ter mellom sektor-områdene som volder bekymring.

NETTOUTGIFTER PER HOVEDKAPITTEL 2002

Sektor	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
1.1 Sentral styring og adm	6.023.700	5.702.207	321.493	5,34
1.2 Undervisning	27.718.300	26.986.647	731.653	2,64
1.3 Helse, sosial og omsorg	23.956.800	24.368.564	-411.764	-1,72
1.4 Bolig, næring, miljø	888.500	1.298.973	-410.473	-46,19
1.5 Kultur og kirke	2.266.100	2.205.518	60.582	2,67
1.6 Tekniske formål	3.139.700	3.178.282	-38.585	-1,23
1.7 Samferdselsformål	1.273.800	1.337.418	-63.618	-4,99
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	65.266.900	65.077.609	189.291	0,29

(minus betyr overskridelse)

Lite overskott i 2002

Regnskapet for Rødøy kommune 2002 framlegges med et bokført overskott på 110.000 kroner. Omsetningen var på over 100 mill kr.

Den økonomiske situasjonen for Rødøy kommune ved utgangen av

2002 kan sammenfattes i følgende hovedpunkter:

- Den reelle driftsmessige status for 2002 er på en liten, bagatellmessig men positiv, pluss.
- En har lånegjeld og kapitalregnskap under kontroll og ingen gamle underskott å dekke inn.

- Men det ligger en sterk kostnadsdrivende understrøm i den kommunale driften, særlig på lønn og pensjonsutgifter.
- Den løpende driften sluker alt av midler, slik at en ikke har penger til investeringer, nye tiltak eller økt vedlikehold.

Kapitalregnskap og investeringer

Bruttoinvesteringer i 2002 var på 3,28 mill kr som fordelte seg i hovedsak på 3 prosjekter: Ferdiggjøringen av Våga kai og næringsområde er bokført med 2,94 mill kr i 2002. Hele prosjektet har en sluttsum på 6,47 mill kr som er finansiert med statstilskott på 2,88 mill kr og lån på 3,6 mill kr. Litlfjorden industribygg ble solgt i 2002 til Arne Engen, Segelfore som

skal bruke det til grishus. Bygget ble skadet av uvær før salget, og i den forbindelse ble det utført reparasjoner for tilsammen 312.821 kroner. Dette ble dekket av assuranse med 332.314 kroner ført over kapitalregnskapet. I tillegg hadde kommunen utgifter over driftsregnskapet med 14.600 kr i assuranse, 20.400 kr i grunnleie og 7.084 kr i reparasjoner.

Det er ført 26.902 kr til innkjøp av datautstyr på kapitalregnskapet. Det gjelder supplementsinnkjøp i mindre skala. Samtidig er det tilbakeført fra tidligere en sum på 44.225 kr slik at det netto her blir en inntekt på 17.300 kr.

RØDØY KOMMUNES ÅRSRAPPORT 2002

Lånegjeld

Den kommunale gjeldsbyrde var ved utgangen av 2002 på 32,8 mill. kr. mot 35,4 mill. kr. forrige år. Gjeldsbelastning per "rødøyfjæring" er dermed oppe i 21.900 kroner. Noe av den kommunale gjelda som er tatt opp de senere år er forutsatt betalt gjennom selvfinansiering. Av den totale gjelda på 32,8 mill kr ved utgangen av 2002, så var 14,1

mill kr lån som kommunen får hjelp til betjene. Det gjelder lån til omsorgsboliger og skolebygg etter Reform '97 (som kommunen får dekket via statstilskott i såkalte kompensasjonsordning) og kai Våga der brukeren skal betale låne-omkostningene. I tillegg er kommunen utlån av vide-reformidlingslån fra Husbanken i

prinsippet selvfinansierende og her er porteføljen ved siste årsskifte på 6,2 mill kr. I sum kan en derfor si at av den hele lånegjeld som kommunen har på 32,8 mill kr så er 20,3 mill kr eller 57,2 % lån som skal betales ned med tilskott / leie fra andre.

Kommuneskatten

I 2002 fikk Rødøy kommune 1,5 mill kr mer i skatt enn budsjettet. Da ble utjamningstilskottet fra Staten redusert med 1,4 mill kr slik at Rødøy kommune satt tilbake med en ekstraintekt på 117.000 kroner, dvs 5 % av eksteinntekten.

Forklaringen på dette er slik: Når Rødøy kommune får 1 krone ekstra i skatteinntekt, så

vil normalt 95 øre bli tatt tilbake av Staten ved å redusere utjamningstilskottet. Motsatt vil Rødøy kommune få dekket 95 øre av hver krone dersom skatteinntektene svikter.

Dette utjevningssystemet har en hatt siden 1986, men fra 2002 er dette blitt løpende oppdatert for hver måned.

Kommuneskatten	Budsjett	Regnskap
Skatt på inntekt	15,000	16,560
Utjamningstilskott	7,518	6,075
SUM	22,518	22,635
Netto		0,117

Næringsforum

I 2001 ble det behandlet 24 saker, herav en utsatt fra 2000. Det ble gitt 7 avslag og en sak ble ikke ferdigbehandlet i 2001 (eller egentlig trukket av søkeren). Til sammen er det altså gitt støtte i 16 saker.

Delfinansiering av 2 større fiskefartøy har vært de viktigste begivenhetene.

Samlet sum tilsagn i 2001 var på over 1,2 millioner kroner.

I 2002 ble det behandlet 6 saker pluss en som

er avgjort administrativt. Av de 6 sakene behandlet av formannskapet ble det gitt avslag på en søknad. Delfinansiering av en fiskebåt (M/S Sjøviknes) var den største saken.

Av det samlede støttebeløp på vel 693.000 kroner i 2002, gikk 637.396 kr til rene investeringer i produksjonsutstyr /-midler. Det meste av sakene gjelder etablerte arbeidsplasser og virksomheter.

Sammendrag av støtte fra næringsfond i 2002.

Nr.	Næring:	Tilskott	Lån	Sum
1	Landbruk	87.396	0	87.396
2	Fiske/fangst	120.000	430.000	550.000
3	Handel	0	0	0
4	Industri/handverk	0	0	0
5	Service	23.200	0	23.200
6	Reiseliv	0	0	0
7	Prosjekter	0	0	0
8	Annet	33.000	0	33.000
	SUM	263.596	430.000	693.596

Husene på Myken tas vare på

For bare 10 år siden var mange av bygningene på Myken så sterkt preget av forfall at det var deprimerende å se. Avflasset maling, råteskader og gjennomrustet bølgeblekk florerte. Men dette er heldigvis allerede historie. De siste årene er tendensen totalt snudd, og i dag ser du svært mange istandsatte og velstelte hus over alt på stedet.

Det er mange sammenfallende begivenheter bak forandringen. Myken fikk nye innbyggere som tok i bruk og satte i stand gamle hus. Stiftelsen Gamle Myken fikk midler

fra Riksantikvaren for å restaurere fire tradisjonelle bygninger; to brygger, ei rorbu og et fjøs. Myken fyr ble omgjort til «fyrhotell» og senere fredet. Karenstua kafé ble en oase som spredte glede. Forandringene ble lagt merke til, og ga en signaleffekt som fikk flere, både fastboende og feriefolk, til å sette i gang og satse på Myken. Det ble reparert, bygget på, modernisert og malt. Trivsel overtok for forfall og mismot.

Parallelt med denne utviklinga har etterspørselen etter hus fra folk utenfra økt. Mange, også slike som i

utgangspunktet ikke har hatt et forhold til stedet, har fått øynene opp for hvilken perle Myken er, og investerer gjerne for å få et krypinn her ute i havet. Nå er det knapt et ledig hus å finne, og enkelte vurderer å bygge nytt. Det er turistene som gir nytt liv til Myken. Men ikke bare i sommerukene slik det var før! Flere av dem kommer også i høst, vinter- og påskeferier, og ellers også når det kan skrapes sammen noen fridager.

Bjørn Skauge

RØDØY RUNDT

SMÅNYTT FRA RØDØY

*Mimrekoncert med
Ivar Simastuen*

Mimrekoncert med Ivar Simastuen
Onsdag 5. mars var det konsert på Alderstun med Ivar Simastuen. Simastuen var for noen år tilbake en av våre mest kjente trubadurer, med slagere som; Brunen, Gammelskolen, Det er godt å kamma hematt, Den gamle kvileplassen, Brudeslott på kammerset og mange flere. For folk som har levd en stund er dette tekster og melodier som sitter i øret.

Konserten var lagt til Alderstun, og i tillegg til de som bor der var pensjonistforeningene i Værangfjord og Tjongsfjord tilstede. I løpet av konserten var det stadig å se gjenkjennende nikk og smil etter som de gamle travere ble framført.

Etter konserten var det servering av kaffe og kaker av alle gode slag. Det hørde seg slik at en av beboerne hadde fødselsdag på denne dag så bløtkaken var også tilstede.

Rødøy Kammerkor

Rødøy Kammerkor hadde vårkonsert søndag 4. mai i Tjongsfjord kirke. Det var et friskt og humørfyllt repertoar kammerkoret framførte.

Konsertprogrammet hadde en spennvidde fra Petter Dass til Halvdan Sivertsen og de 19 sangene konserten bestod av var satt sammen til en innholdsrikt og givende helhet.

Rødøy Kammerkor har medlemmer fra flere kretser, de møtes til øvingshelger og har på den måten en spesiell sammensetning i og med at de representerer store deler av kommunen. Lyder Storhaug er dirigent for Rødøy Kammerkor.

SMÅNYTT FRA RØDØY

BISPEVISITAS I RØDØY

Tirsdag den 6. mai ankom biskopen i Sør-Hålogaland med sitt følge Rødøy prestegjeld for å gjennomføre visitas. Biskop Øystein Larsen har permisjon for tiden fra sin stilling, og i hans sted fungerer domprost T.B. Jørgensen som biskop. I hans følge er også prost Birger Bentsen og E. Vangen.

Onsdag den 7. mai var det skolegudstjeneste i Tjongsfjord kirke. Presis klokken 11.30 ankom skoleelevene fra Jektvik skole og Tjongsfjord skole med sin respektive lærer kirken.

Som preludium spilte Helge Saksen Hammer (piano) «Ave Maria» godt hjulpet på blokkfløyte og gitar av 6/7 klasse ved Tjongsfjord skole. – En stemningsfull og fin innledning.

Helga S. Hammer fortsatte som pianist (organist) videre i gudstjenesten, blokkfløytegruppen deltok ivrig med fin musikk sammen med sin lærer ved flere av sangene som ble framført som allsang under gudstjenesten.

Videre deltok 5/6 klasse fra Tjongsfjord skole med sang. Det samme gjorde en gruppe elever fra Jektvik skole (fra 2/3/4 klasse) med Kjell Hammer på gitar.

Etter selve prekenen som ble holdt av sognepresten samtalte biskopen med skoleelevene. Han greide å få elevene både ivrig og motivert for samtalen. Til det benyttet han seg av et pedagogisk "knep" der elevene fikk en rask og effektiv innlæring i japansk språk. De lærte seg bl.a. å telle til fem på japansk.

I det hele fikk de to skolene et fint møte med biskopen, der de selv deltok aktivt i gjennomføringen av

gudstjenesten med sang og musikk.

Etter at elevene hadde kommet seg på skolebussene var det lærernes tur med å samtale med biskopen, ikke etter den gamle metoden med «overhøring og streng prediken», men med konstruktiv diskusjon om sentrale problemstillinger bl.a. omkring KRL faget i grunnskolen

Torsdag den 8. mai avholdes skolegudstjeneste i Rødøy kirke.

Det var 3 skolegudstjenester under visitasen i Rødøy og bispefølget fikk et bredt kontaktnett de dagene de var i Rødøy kommune. Det var møter mellom representanter for Rødøy kommune, for frivillige organisasjoner, øvrige kirkesamfunn og et bredt kontaktnett av enkeltpersoner i kommunen.

Prosjekt Småsamfunn

Nordland fylkeskommune har invitert Træna, Lurøy og Rødøy kommuner til å delta i et prosjekt som har fått arbeidstittelen «Småsamfunn».

Det startet på et orienteringsmøte 8. januar i år og før dette hadde fylkestinget behandlet en sak om å sette i gang to slike prosjekter i Nordland, det ene i Nord Salten og det andre på Ytre Nord-Helgeland.

Utgangspunktet for denne satsningen finnes også i St.meld. 34 (2000-2001) «Om distrikts- og regionalpolitikken» og i Kommunal- og regionalministerens redegjørelse for Stortinget av 30.april 2002. I denne sammenhengen er begrepet småsamfunn definert som områder med stor nedgang i befolkningen, lang avstand til regionale sentra og problematisk næringsstruktur.

Kommunalminister Erna Solberg sa bl. a. i sin redegjørelse i april i fjor at «Regjeringen vil rette spesiell opp-

merksomhet mot utkantkommuner og småsamfunn.» Gjennom en egen småsamfunnssatsing vil regjeringen bidra til å sikre viktige velferds- og tjenestetilbud, utforme utdannings-tilbud, stimulere til tiltak innenfor landbrukspolitikken og rette en spesifikk innsats mot unge.

Med dette som utgangspunkt har Rødøy kommune arbeidet utover vinteren og våren, i samarbeid med Lurøy og Træna, for å finne gode prosjekter som kan prioriteres. Saken er også behandlet av formannskapet og kommunestyret. Det er diskutert mange ting som går på næringsutvikling og bedre kommunikasjoner, men det er på den kulturelle siden og tiltak rettet mot barn og ungdom at en ønsker å komme i gang raskest mulig.

Det skal derfor søkes om midler fra fylket til et regionalt kulturfond og til en tiltakspakke for barn og unge.

Tiltak: UNGDOM OG TILHØRIGHET

Statsråd Solberg sa i sin redegjørelse i april 2002 bl.a. «ikke minst er det viktig at kommunene prøver å imøtekomme ungdommens ønsker og drømmer om det gode liv. Distrikterne har ikke samme mangfoldet av kultur- og fritidstilbud som byene. Men ved å lytte til ungdommen og slippe dem til i saker som berører dem, kan kommunen være med å gi dem en tilhørighet til hjemstedet som varer inn i voksenlivet.»

Prosjekt Småsamfunn

Tiltaksgruppe:

Ungdom i alderen 15 – 19 år

Målsetting (kort formulert)

- Medvirke til identitetsfølelse og tilhørighet - fra ungdom til voksen.
- Etablere «større» vennekretser. Bidra til at de «riktige» valg gjøres, - virke forebyggende.
- «Lev i lag» - formidle grunnlag for samfølelse og samarbeidsforståelse.
- Forståelse av våre små lokalsamfunnets verdier.
- Gi kunnskap og informasjon om våre samfunn, spesielt med tanke på RLT (Rødøy, Lurøy, Træna).

Prosjektet inneholder

3 hovedelementer:

1. «Lev i lag» i Rødøy/Lurøy/Træna Grunnskolen: (15-16) 5 helgesamlinger i løpet av grunnskolens 9. og 10. skoletrinn. Fire av samlingene foregår kommunevis, mens den femte, mot slutten av 10. årstrinnet avvikles i fellesskap (RLT) Kulturmønstring for ungdom. Motivasjon: Store avstander og kompliserte kommunikasjoner gjør det vanskelig for ungdom fra våre småsamfunn å møtes både innenfor den enkelte kommune og i regionen for øvrig.
2. Etablering av ungdomsråd i RLT Grunnskolen: (15-16) Det etableres ungdomsråd i hver enkel kommune. I tillegg etableres et felles ungdomsråd for disse tre kommunene.

3. «Jobb i lag» Rødøy/Lurøy/Træna Videregående skole: (16-19) Dette elementet er tenkt som et utvidet Ung jobb tilbud.

Kommunene formidler jobbtiltak i et vist antall sommeruker for ungdom i denne aldersgruppen.

Arbeidstiltaket kan organiseres på ulike måter, formidling mot privat/kommunalt arbeidsmarked, samling i grupper (kommunevis) der arbeid, kultur og informasjon inngår som delkomponenter, – kombinasjoner av ulike modeller. Ung Jobb avsluttes med kultur/næringsmesse (felles) i RLT, arrangementet kan gå på omgang i de tre kommunene. Avholdes annethvert år.

Kompetanseoppbygging. Etablering av tilbud innenfor videregående skole «Utkantskoleprosjektet». Utvikling av entrepenørskap koplet til næringslivet.

Økonomi

Grovt skissert er tiltakene kostnadsberegnet slik:

Tiltak	Kostnad	Søkn.sum
1. «LIL» i RLT	300.000	300.000
2. Ung.doms-råd	150.000	150.000
3. «JIL» i RLT	400.000	400.000
4. Dok./eval.	50.000	50.000

Total søknadsramme på årsbasis kr. 900.000 for tiltaket «ungdom og tilhørighet»

Tiltak: REGIONALT KULTURFOND

Kulturfondet retter seg inn mot følgende tiltak:

KULTURVERN

1. Felles museumstiltak.

Bakgrunn: Museumsstrukturen er i endring. Fra statlig hold er det lagt sterke føringer i det å oppnå tilskudd til museumsdrift. Det legges opp til større enheter, dette medfører at Nordland vil få tre «hovedmuseer»: Museum Nord, Salten Museum og Helgeland Museum.

Inngangsbilletten for nyordningen er kr. 250.000, det er summen som hver kommune som vil delta i ordningen må ut med, «gulroten» er at det blir stilt med likelydende beløp på kr. 250.000 fra stat og fylke. Dette skal dekke driftsmidler og lønnsmidler for en museumsfaglig person. Rødøy, Lurøy og Træna har ikke vært med i den gamle tilskottsordningen, det finnes derfor ikke «rene» offentlige museumssamlinger i de tre kommunene.

Det finnes imidlertid flere samlinger (tema) i de tre kommunene, eid av stiftelser som må defineres som museale samlinger. Uten tilskott har det vært mangelfull registrering, og små muligheter for profesjonell tilrettelegging.

Slik situasjon synes å være vil vår «lille» region være tjent med et samarbeid om en museums- faglig stilting som betjener alle våre samling-

Prosjekt Småsamfunn

er. For at våre kommuner skal kunne delta i denne museumsutviklingen søkes det opp et årlig tilskott på kr. 250.000

2. Regionhistorie

Rødøy, Lurøy, Træna og Meløy ga i 1999 ut regionhistorien "Disse tider – Disse skikker" 1500-1800. Det var et tungt løft, men populært tiltak.

Det er sterkt ønskelig at prosjektet fortsetter med ny regionhistorie fra de eldste tider fram til år 1500. Det søkes om prosjektmidler til å realisere dette prosjektet med kr. 100.000 årlig i tre år.

3. Øvrige lokalhistoriske publikasjoner

Kommunene Rødøy, Lurøy og Træna søker samarbeid om i fellesskap å få utarbeidet temahefter bl.a. for grunnskolen med lokalhistorisk innhold, årbokpublikasjoner m.v. Det søkes om tilskudd på kr. 200.000 årlig i tre år.

4. Billedokumentasjon

Det har i en rekke år pågått innsamling, avfotografering og registrering av bilder i områder av vår kommuner. Moderne utstyr til dette formål forefinnes, men arbeidet er tidkrevende og det har derfor vært kost-

nadskrevende å få videreutvikle dette viktige arbeidet. Det må være et mål å komme i kontakt med flest mulig i vår "lille" region med tanke på å få registrert og avfotografere gamle foto. Det søkes om et tilskudd på kr. 200.000 årlig i tre år.

II. FRILUFTSLIV

Det er i alle tre kommuner behov for tilrettelegging for friluftsliv, gjerne koblet mot reiseliv.

Utarbeidelse av kart og øvrig informasjonsmateriell vil være av vesentlig betydning i denne prosessen. Oppbygging av utstyrssentral.

Det søkes om tilskudd til tilrettelegging av friluftsliv kr. 50.000 årlig i tre år.

III. BIBLIOTEKTJENESTEN/ KUNNSKAPSFORMIDLINGEN

Bibliotek-tjenesten- mobiltjenesten er et godt tjenestetilbud for våre småsamfunn. Kostnadene for denne tjenesten er økende, og det er fare for at tilbudet kan opphøre. Det søkes ikke om noe konkret tilskuddsbeløp, det får en heller komme tilbake til på et senere tidspunkt. Det søkes om årlig tilskudd på kr. 50.000,- i tre år.

IV. LOKALE AKTIVITETSTILTAK

Tiltak som utvikles i det enkelte småsamfunn (lokalsamfunn). Initierting og prosess er en viktig del av tiltaket. Det søkes et årlig tilskudd på kr. 100.000,- i tre år.

V. KULTURSTEVNET VED POLARSIRKELEN

Innhold kan bl.a. være:

- Markedstradisjoner - presentasjon og salg
- Lokal amatørvirksomhet (revy, sang og musikk, dans, m.v.)
- Utstillinger
- Tradisjon/ brukskunst etc
- Tematiske emner.
- Brei kulturmonstring for barn og unge

Stevnet kan ambulere innen for regionen. Det søkes et årlig tilskudd på kr.100.000 i tre år.

VI. ANDRE KULTURTILTAK

Bl.a. Instruktørstøtte/seminarvirksomhet:

- kor
- korps
- teater/dans/musikk

Det søkes totalt om et regionalt kulturfond på 1.000.000 kroner.

ARBEIDER- PARTIETS LISTE

1. Aud S. Johansen, Rødøy
2. Monica Karlsen, Gjerøy
3. Bernt Arntsen, Rødøy
4. Tommy Benjaminsen, Selsøyvik
5. Guttorm Didriksen, Nordnesøy
6. Elisabeth T. V. Pettersen, Jektvik
7. Fredrik Olai Olaisen, Rødøy
8. Einar Hallstein Aga, Tjongsfjorden
9. Odd Arnold Hilstad, Øresvik
10. Rolf Ivar Dahl, Storselsøy
11. Lisbeth Støre, Rødøy
12. Jim Monsen, Gjerøy
13. Egil Andre Hilstad, Øresvik
14. Jim Antonsen, Selsøyvik
15. Inga Abelsen, Rødøy
16. Leif Dagfinn Engseth, Øresvik
17. Herbjørn Fyhn, Rødøy
18. Sverre Johan Karlsen, Gjerøy
19. Bjørnar Karlsen, Gjerøy
20. Dagfinn Johansen, Rødøy
21. Tone Klausen, Storselsøy

HØYRES LISTE

1. Jan Larsen, Tjongsfjord
2. Bodil J. Holmen, Øresvik
3. Stig Telnes, Jektvik
4. Trond Danielsen, Storselsøy
5. Siw Aakre, Gjerøy
6. Toril Olaisen, Rødøy
7. Helge Nygåard, Sørfjorden
8. Julianne Ellefsen, Nordværnes
9. Daniel Olsen, Kila
10. Jack Heløy, Nordværnes
11. Tove Værang, Jektvik
12. Petter Kristiansen, Tjongsfjord
13. Finn Sjøvik, Jektvik
14. Kjell Pedersen, Tjongsfjorden
15. Geir Engen, Tjongsfjord
16. Hans Strømdal, Jektvik

KRISTELIG FOLKEPARTIS LISTE

1. Tone Hammersmark Olsen, Selsøyvik
2. Ragnvald Henry Seljevoll, Vagaholmen
3. Kari Elna Ravnsborg, Sørfjorden
4. Gunn Aakre Strøm, Gjerøy
5. John Harald Anbakk, Vågaholmen
6. Kjersti Setvik, Selsøyvik
7. Reid Arne Engseth, Øresvik
8. Maj-Liss Mortensen, Tjongsfjord
9. Turid Lovise Telnes, Jektvik
10. Reidun Åsta Anbakk Pedersen, Tjongsfjorden
11. Jorunn Øren Monsen, Gjerøy
12. Anita Jørgensen, Rødøy
13. Edel Heen, Nordværnes

Valg 2003

Det er lokalvalg til høsten. Det skal avholdes både kommunestyre- og fylkestingsvalg og forberedelsene er kommet godt i gang. Fristen for å levere inn listeforslag er ute og i Rødøy er det kommet inn seks lokale lister.

RØDØY FELLESLISTE

1. Torsten Simonsen, Tjongsfjord
2. Håvard Hoff, Jektvik
3. Hege Bang, Tjongsfjord
4. Arild Lorentsen, Tjongsfjord
5. Inger Monsen, Jektvik
6. Ingvar Hansen, Vågaholmen
7. Torunn Fremstad, Tjoingsfjord
8. Gunnar Urskof, Jektvik
9. Hege Bendiksen, Tjongsfjorden
10. Torgeir Hansen, Vågaholmen
11. Martha Heløy, Nordværnes
12. Alf Magne Telnes, Jektvik
13. Hallgeir Hafsmo, Vågaholmen
14. Marit Hagetvedt, Tjongsfjord
15. Erna Hyttan, Tjongsfjord
16. Grethe Mathisen, Vågaholmen

SENTER- PARTIETS LISTE

1. Olav Terje Hoff, Jektvik
2. Erling Hafsmo, Vågaholmen
3. Bodil Pettersen, Øresvik
4. Sigrunn Engen Hoff, Tjongsfjord
5. Ole Magnus Klausen, Storselsøy
6. Randi Storvik Telnes, Jektvik
7. Kristian Stensland, Øresvik
8. Annveig Johansen Kvalvik, Jektvik
9. Gunnar Leander Skivik, Sørfjordene
10. Kjell Viggo Ovesen, Kila
11. Roy Aakre, Gjerøy
12. Frank Ove Engseth, Øresvik
13. Tove Folkedal Heen, Nordværnes
14. Kristi Dagrann Aga, Tjongsfjord
15. Svetlana Heløy, Nordværnes
16. Eva Johannessen, Rødøy
17. Oddmund P. Mathisen, Tjongsfjorden
18. Borghild Strømdal, Jektvik
19. Nina Våtvik, Vågaholmen
20. Knut Sperstad, Jektvik
21. Ragnhild Telnes, Jektvik
22. Laila Johansen, Sørfjorden
23. Anders Ivan Rasch, Jektvik

RØDØY KYSTPARTIS LISTE

1. Ståle Knut Gjersvik, Storselsøy,
2. Anita Kristin Tustervatn, Nordnesøy
3. Svein Arne Hansen, Øresvik
4. Eileen Rørdal, Myken
5. Paul Olav Amundsen, Gjerøy
6. Margareth Mathisen, Storselsøy
7. Ernst Terje Olaisen, Rødøy
8. Linn Anja Olsen, Nordnesøy
9. Bjørn Pedersen, Selsøyvik
10. Inger Harstad, Nordnesøy
11. Terje Lauritzen, Gjerøy
12. Albert Hilstad, Øresvik
13. Milian Grønning, Nordnesøy
14. Hans Axel Graarud, Nordnesøy

Det stunder til valg

Her presenterer vi en morsom historie fra tidligere tider. Det gjelder Stortingsvalget i 1936 og historien forteller på en finurlig måte hvordan valgstyret i Rødøy holdt hele nasjonen i ånde. Det var nemlig slik at stemmene fra Rødøy var på vippen og det stod mellom en smed fra Bleik og en handelsbetjent fra Ballangen.

Den som til sist kom inn på tinget var handelsbetjenten Nils Grande fra Ballangen som representerte Arbeiderpartiet. Det var ellers en jevn opptelling hvor Arbeiderpartiet til sist klarte å få sitt 4. mandat i Nordland i kamp mot både Kommunistpartiet og Brochmanns Samfundsparti. Epistelen er skrevet av en som kalte seg «Per Petit».

Men hvem var Per Petit ?

Her bringer vi denne historien in extenso. (PAS).

Valget i Rødøy

– holdt landet vårt i spenning i fire samfulle døgn. Det var Rødøy som dannet desimalvekten hvorpå en handelsbetjent satt i den ene skål og og en grovsmed i den annen. Lenge satt de der og forsøkte å veie hinannen op, så vektskålen vippet ned der hvor de fleste stemmer blev fylt. Men så endelig lyktes det smeden å få tak i sin slegge, mens handelsbetjenten bare hadde en russisk hammer å brilliere med. Og da måtte jo hammeren til pers - eller tilværs !

Men det var om valget i Rødøy jeg skal fortelle en liten historie - like sann som den er lang. Da valget var over blev stemmene fra de respektive valgsteder hentet med motorbåt. Dette tok naturligvis sin tid. Og da valgoppgjøret skulde begynne manglet det socialistiske falett i valgstyret, bankkasserer Carson (tidligere Karlsen og Carlsson), og så måtte man på bygda for å finne hans varamann. Men bygda er vid og kommunikasjonene dårlige, så - i likhet med amtmannsmiddagen i Kielland's «Arbeidsfolk» - tok det sin tid å få varamannen fram. Men også det var en overgang, som reven sa da den ble flådd.

Og det blev morgen og det blev aften den første dag. Så kunde vel optellingen begynne? Nei, der kom nemlig en hest med en slede i veien: Valgstyrets formann hadde glemt manntallet hjemme! Der skulde krysses og kontrolleres. Og der stod man - uten manntall, med en lang nese ! Når nøden er størst, er imidlertid hjelpen nærmest. Valgstyrets formann tok bare en båt, rodde tvers over fjorden og spaserte til sitt hjem efter den forglemte skatt.

Det tok timer og lang tid før han kom tilbake. Og imens stod 2 millioner mennesker og lyttet ved radio og telefon, eller øinene stod på stiker i Akersgata i Oslo ved avisenes oppslags-tavler. Og hjemme i sine senger i Ballangen og Bleik lå Grande og Jacobsen og kallsvettet med isosper på maven og kalde omslag på sine varme pander.

«Går til vår gjerning vi norske menn, viljeløs, vimrende, vet ei hvorhen», sang valgstyret i Rødøy, da formannen endelig kom tilbake med manntallet. Og det blev morgen og det blev aften den annen dag. Så opskaket og utslitt var de gode herrer i valgstyret, at de tilkvelds greide å telle til 100. Men da var også kreftene uttømt, slik at de måtte slutte for denne dag. Urnene blev forsegleet og det blev henlagt til det blev morgen den tredje dag.

Det var en spenningens dag og en påkjenningens natt som derefter fulgte. Men endelig den fjerde dag kom Rødøy med resultatet ! «Vi kommer sent, men vi kommer godt», hr konsul, lar Alexander Kielland en av sine personer si. Og Rødøy kom godt, det syntes alle som ønsket handelsbetjenten fra Ballangen.

*-----
Nu svinger smeden fra Bleik strålende sin slegge og sender Rødøy en kjærlig tanke: «Bedre sent enn aldri». «Jeg er min egen lykkes smed !»*

Per Petit.